

[Ib Christensen]

»markedsrenten«, altså et gennemsnit af den rente, der findes – den er afhængig af mange faktorer, det har ministeren ret i. Rentens højde bestemmes bl. a. af skattefordelen ved, at den er fradragsberettiget, og det er klart, at denne fordel selvfølgelig bliver formindsket i samme omfang, som det kan lykkes at neddæmpe denne skattefordel på den ene eller anden måde, f. eks. gennem lettelse af indkomstbeskatningen. Det indebærer dette forslag jo overordentlig gunstige muligheder for.

Det er også klart, at der i rentens højde ligger en slags inflationskompensation, og i samme omfang som det lykkes at afdæmpe inflationen eller stoppe den – og også dér er dette forslag et velegnet instrument, i øvrigt anerkendt af flere af ordførerne – så er det klart, at der også heri ligger en tendens til at neddæmpe markedsrenten. Der er altså ikke tale om, at det skal være 15–16–17 pct.; det skal være den til enhver tid værende markedsrente, og forhåbentlig lykkes det at bringe den ned, bl. a. ved hjælp af en politik, som er indeholdt i dette forslag.

Jeg vil i øvrigt gerne tilføje, at ved førstebehandlingen af det tilsvarende kommunistiske forslag kritiserede den socialdemokratiske ordfører, hr. Karl Nielsen, dette forslag for, at man ikke anvendte markedsrenten, men kun, så vidt jeg husker, 4 pct. Dengang var det altså forkert, at man ikke brugte markedsrenten, men i det øjeblik vi kommer med et forslag, der taler om markedsrenten, så er det altså også forkert. Det ville være rart med en vis overensstemmelse mellem socialdemokratiet og regeringen – om ikke andet så for socialdemokratiets skyld.

Jeg synes i øvrigt, jeg kunne øjne en vis nuance mellem på den ene side ministerens temmelig håndfaste kritik af dele af forslaget og på den anden side den velvillige tone, der var hos den socialdemokratiske ordfører. Jeg håber, det bliver den sidste, der i det lange løb kommer til at tegne socialdemokratiets politik på dette felt.

Ministeren siger videre, at erstatning næppe kan afvises, og spørger om forslagsstillernes mening herom. Eftersom der ikke i forslaget er indeholdt en egentlig erstatning, så er dermed sagt, at når vi gennemfører en fuldstændig inddragelse til samfundet af de samfundsskabte jordværdier, så indebærer det, at man får erstatningen, dels i form af at

det bliver en lempelig inddragelse, dels i form af at det åbner mulighed for en nedbringelse af skatten i øvrigt. Men vi er da klar til at forhandle om det spørgsmål. Hvis det for socialdemokratiet er en betingelse, at man for at komme nogen vegne i denne sag og nå et væsentligt skridt i denne sag har en eller anden form for erstatning, så er vi da parat til at snakke derom. I det forslag, vi stillede i 1974, opererede vi med erstatning. Det har vi skønnet, at de politiske muligheder og andre ting gjorde knap så aktuelt, men hvis det alligevel skulle være aktuelt, ja, så er vi da meget parat til at tale herom, eventuelt kombineret med en hurtigere fuld ikrafttræden af forslaget. Det kan vi tale om.

Ministeren spørger: hvad med de samfundsskabte bygningsværdier? Her henviser jeg til forslagens bemærkninger, hvor det jo af talopgørelsen klart fremgår, at medens jordværdierne, grundværdierne, er 25-doblet fra 1950 til 1977, så er der, når det drejer sig om enfamilieshuse, sket en 11-dobling. Det vil altså sige, at jordværdierne, grundværdierne, er steget over dobbelt så meget som enfamilieshuse. Det antyder altså, at der, netop når det drejer sig om jordværdierne, er tale om en særlig kraftig udvikling, der ligger langt over andre prisudviklinger, som det fremgår af taloplysningerne. Det er den ene side af sagen.

Den anden side af sagen er selvfølgelig det ideologiske. Vores udgangspunkt er, at samfundet bør have ejendomsretten til de værdier, som samfundet skaber, medens den enkelte til gengæld bør have ejendomsretten til det, den enkelte skaber, herunder arbejds-skabte bygningsværdier.

Når nu ministeren taler om indbo og tæpper osv. – man kunne vel tilføje, at antikviteter måske også skulle underlægges en eller anden form for inddragning af samfundsskabt værdistigning – så behøver jeg vel næppe minde ministeren om, at da han tidligere har luftet disse tanker, er han blevet afvist, jeg forstod endda meget skarpt, af regeringens chef, der ikke ville vide af den slags ting, så jeg undrer mig lidt over, at ministeren kommer med sådanne ting. Jeg synes ikke, at disse ting er aktuelle eller relevante i sammenligning med, hvad det her drejer sig om af milliardværdier.

Endelig vil jeg henvise til, at der i befolkningen i brede kredse, langt ind i de borger-